

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi merimiesverolain 2 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan merimiesverolakia muutettavaksi väliaikaisesti siten, että merimiehelle maksettavaa saamatta jääneen luontoisedun rahakorvausta ei lueta merimiehen verotettavaan tuloon siltä osin kuin korvauksen määrä ylittää verohallituksen vahvistaman luontoisetujen arvon.

Ehdotettu laki on tarkoitus saattaa voimaan heti eduskunnan hyväksyttyä sen ja laki olisi voimassa vuoden 1981 loppuun. Lakia sovellettaisiin merimiehille vuoden 1981 aikana maksettaviin saamatta jääneen luontoisedun rahakorvauksiin myös ennen lain voimaan tuloa suoritetuilta osin.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Merimiesverolain (208/58) 2 §:n mukaan merimiehen verotettavaan tuloon luetaan palikan lisäksi mm. asunto, ruoka ja muut luontoisedut. Merimiesverolain 6 §:n 5 momentin mukaan verohallituksen asiana on vahvistaa merimiehen palkkaetuihin kuuluvien luontoisetujen arvo. Vuonna 1981 sovellettavissa merimiesverotaulukoissa huomioon otetuksi luontoisetujen arvoksi verohallitus on vahvistanut 270 markkaa kuukaudessa. Kun myös merimiehen loma-ajan ja ns. vastikevapaa-ajan palkasta merimiesveron pidätys toimitetaan edellä sanotuin perustein vahvistettujen taulukoiden mukaisesti, merimiestä verotetaan tältäkin ajalta siten kuin hän olisi saanut hyväkseen yleensä aluksella oloon liittyvät luontoisedut.

Kun merimies ei voi nauttia luontoisetuja silloin, kun hän loman tai vastikevapaan johdosta ei oleskele aluksella, hänelle suoritetaan tältä ajalta työehtosopimuksissa vahvistetun suuruista saamatta jääneen luontoisedun rahakorvausta. Korvauksen määrä on voimassa ole-

vien merenkulkualan työehtosopimusten mukaan 43 markkaa päivässä. Merimiesverotuksessa vakiintuneen käytännön mukaan saamatta jääneen luontoisedun rahakorvausta ei ole luettu merimiehen verotettavaan tuloon siltä osin kuin sen määrä ylittää verohallituksen vahvistaman luontoisetujen arvon.

Korkeimman hallinto-oikeuden omaksuman tulkinnan mukaan saamatta jääneen luontoisedun rahakorvausta on kuitenkin kokonaisuudessaan pidettävä merimiehelle maksettuna rahapalkkana, jonka määrästä vähennettynä merimiesverotaulukossa huomioon otetulla luontoisedun arvolla on toimitettava merimiesveron pidätys ja jonka perusteella on suoritettava työnantajan sosiaaliturvamaksu. Omaksuttu tulkinta aiheuttaa saamatta jääneen luontoisedun rahakorvausta koskevan verotuskäytännön muuttumisen.

Valtiovarainministeriössä valmistellaan esitystä uudeksi merimiesverolaiksi. Saamatta jääneen luontoisedun rahakorvauksen verotuksellinen asema tulee järjestettäväksi tässä yhteydessä. Tämän vuoksi pidetään tarkoituksenmukaisena säilyttää merimiesverotuksessa nouda-

tettava käytäntö ennallaan uuden merimiesverolain voimaan tuloon asti. Merimiesverolain 2 §:ään ehdotetaan otettavaksi väliaikaisesti uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin, että merimiehelle vuonna 1981 maksettua saamatta jääneen luontoisedun rahakorvausta ei pidetä merimiehen verotettavana tulona siltä osin kuin korvauksen määrä ylittää merimiesverotaulukossa olevan verohallituksen vahvistaman luontoisetujen arvon.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Saamatta jääneen luontoisedun rahakorvauksen lukeminen merimiehen verotettavaan tuloon aiheuttaisi merimiesten yleisimmissä tulo-
luokissa tavallisimman vuorottelujärjestelmän mukaan laskettuna vuositasolla 2,5—6 prosent-

tiyksikön suuruisen veroasteen nousun. Ehdotettu saamatta jääneen luontoisedun rahakorvauksen jättäminen vuonna 1981 merimiesten verotettavan tulon ulkopuolelle aiheuttaisi tänä aikana arviolta runsaan 2 miljoonaa markkaa pienemmän merimiesveron kertymän kuin muutoin olisi odotettavissa.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan heti eduskunnan hyväksyttyä sen. Lakia sovellettaisiin merimiehille vuonna 1981 maksettaviin saamatta jääneen luontoisedun rahakorvauksiin myös siltä osin kuin niitä on maksettu ennen lain voimaan tuloa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

merimiesverolain 2 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 16 päivänä toukokuuta 1958 annetun merimiesverolain (208/58) 2 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 20 päivänä joulukuuta 1963 annetulla lailla (579/63), uusi näin kuuluva väliaikainen 3 momentti:

2 §

Merimiehen verotettavana tulona ei pidetä merimiehelle vuonna 1981 maksettua korvausta saamatta jääneestä luontoisedusta siltä osin kuin korvauksen määrä ylittää merimiesverotaulukossa olevan verohallituksen vahvistaman luontoisetujen arvon.

taulukossa olevan verohallituksen vahvistaman luontoisetujen arvon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1981 ja se on voimassa vuoden 1981 loppuun.

Helsingissä 13 päivänä helmikuuta 1981

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Ministeri Pirkko Työläjärvi

Laki

merimiesverolain 2 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 16 päivänä toukokuuta 1958 annetun merimiesverolain (208/58) 2 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 20 päivänä joulukuuta 1963 annetulla lailla (579/63), uusi näin kuuluva väliaikainen 3 momentti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Aluksella saadulla tulolla (*merimiestulo*) tarkoitetaan tässä laissa palkkaa tai muuta hyvitystä, jonka laivanisäntä aluksella tehdystä työstä suorittaa merimiehelle. Palkkaan luetaan tällöin myös asunto, ruoka ja muut luontoisedut. Merimiestuloksi luetaan myös kalastusaluksella suoritettava saaliin suuruudesta riippuva palkkio sekä kohtuulliseksi katsottava palkka, minkä avoin, kommandiitti- tai laivanisännistöyhtiö taikka niihin verrattava yhtymä suorittaa osakkaalleen.

Maissa saadulla tulolla tarkoitetaan tässä laissa merimiehen saamaa muuta veronalaista tuloa kuin merimiestuloa.

Merimiehen verotettavana tulona ei pidetä merimiehelle vuonna 1981 maksettua korvausta saamatta jääneestä luontoisedusta siltä osin kuin korvauksen määrä ylittää merimiesverotaulukossa olevan verohallituksen vahvistaman luontoisetujen arvon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1981 ja se on voimassa vuoden 1981 loppuun.
